

"ממעין החיים"

שיחות שנאמרו מפי המשגיח הגה"צ ר' חיים וואלקין שליט"א

שימור ה"רגע" של סייעתא דשמיא - ע"י "מנוחת הנפש"

הכח ללמוד וללמד ולהשכיל לכל דבר, ע"י מנוחה ויישוב הדעת.

בפרשת ויחי כתוב "וירא מנוחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבול", כשיעקב מברך את בניו הוא אומר את הטבע של כל אחד ואחד מבניו, והוא אומר על בנו יששכר, שהוא סמל ללומדי התורה, ש"וירא מנוחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבול", ולכאורה משפט זה הינו תמוה ביותר, כי הרי אם יששכר רואה ש"מנוחה" זה טוב, אז מדוע "ויט שכמו לסבול", מדוע הוא עושה את ההיפך הגמור ממנוחה ופשוט הולך "לסבול"?

וביאר בזה הגה"צ ר' הירש לוינסון חתנו של הח"ח זיע"א, וזה מובא בספר "רמת שמואל" של אבי הרש"ד וואלקין זצ"ל, וז"ל "יששכר הוא סמל הת"ח הנושא וסובל עולה של תורה, ובראותו עד כמה נחוצה המנוחה ללימוד התורה וירא מנוחה כי טוב, על כן ויט שכמו לסבול נטה שכמו לסבול כל האי נוחות והאי נעימות ולחיות אף חיי צער ובלבד שלא לאבד המנוחה ושלות הנפש", כתוב כאן יסוד נורא, ש"המנוחה" שיששכר ראה, איננה סתם מנוחה פשוטה כפי שאנו חושבים, אלא המנוחה שאליה הוא התכון היא לא פחות מ"מנוחת הנפש", שהיא רוגע רוחני, הרוגע האמיתי, ולכך כשראה יששכר כמה חשובה אותה המנוחה בשביל לימוד התורה, בשביל החיים הרוחניים, לכך "ויט שכמו לסבול", הוא הסכים לותר אף על ה"מנוחה" הגשמית, על עושר וחיי נוחות, ולחיות חיי צער, והכל בשביל שלא לאבד את "מנוחת ושלות הנפש", אנחנו חושבים שרוגע ומנוחה אמיתית היא רק ע"י עושר, רק כשיש לנו את כל מה שאנחנו צריכים, ומה שנשאר לנו לעשות זה רק לשבת ולנוח, אך באמת אין זה מנוחה כלל, כי בשביל שנוכל להרשות לעצמנו את ה"מנוחה" הגשמית אז עלינו לעבוד קשה יותר, ולהפסיד בזה את "מנוחת הנפש" שהיא ורק היא המנוחה האמיתית, שהנפש נחה, ולא

הליקוטי הרי"ם מביא בשם האדמו"ר ר' שמחה בונים מפשיסחא זצ"ל, שלכל חודש יש בשם שלו רמז על מטרת החודש וענינו, וחודש זה שבו אנחנו נמצאים, "נקרא מרחשון מלשון מרחשין בשפתיו, היינו כי נשאר מחודש תשרי הכח ששפתיו ירחשו מאליהם", כי אחרי כל הימים המרוממים הללו, שבהם הרבינו בתפילה, הרבינו בבקשת סליחות ותחנונים, אז נכנס גם בטבענו כח ההרגל של תפילות ובקשות, עד כדי כך ש"שפתינו מרחשות מאליהם", ועלינו לקחת את אותם ההשפעות וההרגלים שקיבלנו בימים המרוממים הללו, ולהמשיך איתם הלאה למשך כל החורף והשנה כולה.

הרב דסלר אומר וזה מובא בספרו "מכתב מאליהו" (ח"ד עמ' 276) "סגולה היתה בציץ שכל המביט בו היה מתבייש ממעשיו הרעים וחוזר בתשובה", ומבאר הרב דסלר "וזהו גדר כפרת הציץ וכן של הקטורת, וכל זה הוא מגדרי הסייעתא דשמיא שבבית המקדש, מי שמוכן לחטוף את רגע זה של סייעתא דשמיא הוא יכול לבוא לידי תיקון גמור", שהכח שהיה בציץ לכפר על עם ישראל היה בזה שפשוט היתה בו סגולה, שכל מי שהיה מסתכל בו היה חוזר בתשובה, **כי ישנם דברים מסוימים בעולם, וכן רגעים מיוחדים, שבהם קבעו מן השמיים שיש פשוט סייעתא דשמיא, ועלינו "לחטוף" את הרגעים המיוחדים הללו של הסייעתא דשמיא ולנצל אותם כראוי, ואחד מהזמנים הללו שיש בהם ג"כ את הסגולה הזאת, את ה"סייעתא דשמיא", זה ב"תחילת הזמן", ובמיוחד בתחילת החורף שבו אנו עדיין מושפעים מ"הימים הנוראים", מהימים המרוממים שעברו עלינו, ועלינו לדעת לנצל ולתפוס את הרגעים הללו, ולדאוג שבאמת ימשיך להיות "מרחשין שפוותיה".**

אך באמת צריכים אנו לדעת, שכל ההשפעות והסגולות הללו, אינם יכולים להשתמר, ואינם יכולים להתקיים ללא "מנוחת הנפש", כי זאת אנחנו רואים בחוש שמנוחת הנפש היא כליל המעלות, הנותנת לאדם את

שלם, וכך היא גם כלי לשמירת השפעות וסגולות לזמן ארוך.

בעולם הישיבות של פעם היו קוראים למסכתות הארוכות שבש"ס "די ווינטערדיקע מסכתות", המסכתות של החורף, כי בחורף דוקא למדו את המסכתות הארוכות, וזהו כיון שהחורף זהו זמן מסוגל ביותר שבו אנו עדיין "מרחשין שפוותיה", אנחנו עדיין מושפעים מהשפע והקדושה של חודש אלול, של ראש השנה, של יו"כ, וסוכות, וכמובן גם סגולת "תחילת הזמן" שאחר כל ימי השפע הללו, ויחד עם כל אלו, ימי החורף עצמם, שהינם ימים של הסתגרות בבית המדרש, ימים שכל העולם נשארים טמונים בבתיהם ואפילו בעלי החיים, ימים שאין לאיפה לנסוע או לצאת, כל הדברים הללו יחד מבטיחים הם, ימים של מנוחת הנפש שכל כך חשובה לנו, בשביל לשמר את כל ההשפעות הללו, וכך נוכל לזכות ולסיים גם את המסכתות הארוכות והקשות ביותר שבש"ס.

מכל זה עלינו ללמוד את המעלה והחשיבות הגדולה של "מנוחת הנפש", שהיא ורק היא המנוחה האמיתית, היא המנוחה שהצילה את נח מהמבול, שהביאה לכך ש"נח מצא חן בעיני ה'", והיא המנוחה שיששכר "סמל הת"ח הנושא וסובל עולה של תורה", ויתר על הכל למענה, ויתר על עושר וחי הנוחות, חיי מנוחה ונוחות רגועים עבור חיי מנוחה ונוחות נצחיים, ועלינו לדעת שאך ורק ע"י המנוחה הזאת נוכל לקבל את השפע של הימים שעברו עלינו, את הסייעתא דשמיא והסגולות שקיבלנו, ולשמרם לאורך זמן, ובמיוחד בתחילת זמן זה, אשר הינו זמן סגולי בפני עצמו כזמן של סייעתא דשמיא, אשר לפנינו גם חורף ארוך במיוחד שבו נוכל להיות כולנו טמונים ושקועים בבית המדרש, בלימוד התורה, בתוך "מנוחת הנפש" ושפע ההשפעות והסגולות שקיבלנו, וכך נזכה לנהל גם את חיינו על "מי מנוחות", כפי שהתנהל ביתו של אביהם של ישראל מרן החפץ חיים זיע"א.

[נכתב ע"פ הבנת השומע ובאחריותו]

שהגוף נח אך כל הזמן מוטרד הוא בטרדות על רכוש ועתידו והגשמי, שהגוף אינו מסתפק במה שיש לו, כי באמת "כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה", שבשביל ללכת בדרכי התורה, בשביל ללמוד תורה, צריך התרגלות להסתפק במועט, צריך להסתפק במה שיש, וכך ורק כך מצליחים להגיע ל"מנוחת הנפש", למנוחה האמיתית שכל כך נחוצה ללימוד התורה, וכן לשימור כל ההשפעות והסגולות שמהם אנחנו מושפעים במהלך חיינו.

אימי ע"ה היתה ילידת ראדין ונכדתו של ראש הישיבה הגאון ר' משה לונדינסקי זצ"ל, וכן היא זכתה גם לגור עם הסבא ר' משה לונדינסקי באותו בית יחד עם הסבא קדישא החפץ חיים, ופעם שאלתי את אימי מה היא ראתה בביתו של הח"ח? וענתה לי אימי שהדבר שבלט במיוחד בבית היה "מנוחת הנפש" של הח"ח, שהבית תמיד התנהל על "מי מנוחות", לא משנה איזה צרות וטרדות היו לחפץ חיים, תמיד הכל היה נשאר בפתח הבית, הוא לא נתן לזה להכנס לתוך הבית, לא נכנס שום דבר שיכל להפריע לרוגע ולמנוחת הנפש ששרתה בבית, ולכך בבית תמיד שרתה מנוחה ורגיעה, זה היה ביתו של אביהן של ישראל, תכלית המרגוע והמנוחה, ומזה אנחנו חייבים ללמוד לא לאבד ח"ו את "מנוחת הנפש".

בספר "חכמה ומוסר" מביא הסבא מקלם יסוד גדול בפרשתנו, "ונח מצא חן בעיני ה'", וז"ל "ראיתי לאחד מן הראשונים כי נח היינו איש מנוחה לכן מצא חן וכו' והדברים ראויין למי שאמרן וא"כ כיון שהצדיק הזה הכין עצמו כ"כ לדעת צלולה היה לו לברוח מדבר הגורם לפעמים בלבול כמו יין והיה לו לאחר הנטיעה ולא לקדם", שהסוד של נח "מצא חן בעיני ה'", זה מכיון שהיה "איש מנוחה", היה לו "מנוחת הנפש", וכך הוא מצא חן בעיני ה', כך הוא ניצל מכל הקלקול וההשחתה שהיו בדורו, וממילא הוא ניצל גם מהמבול, כפי שגם מסמל הלשון "מבול" שהינו משורש "בלבול", אי מנוחה, ההיפך בדיוק ממה שהיה נח, שהיה לו מנוחת הנפש, ולכך היה במיוחד על נח תביעה מדוע הוא בחר מכל הנטיעות להתחיל דוקא מהגפן, מהיין, שהטבע של היין יכול להיות ההיפך הגמור מטבעו של נח, ההיפך לגמרי ממה שמסמל השם "נח", ממה ששמר דוקא על נח מאשר כל בני דורו, שהציל אותו מ"המבול", מהבלבול, ולכך עלינו גם ללמוד מכאן את חשיבותה של "מנוחת הנפש", שהיא יכולה להציל מהשחתה ובלבול של דור

לרפואת קרן מרים בת שמחה

לקבלת העלון במייל בעברית ובאנגלית וכן להערות והארות ניתן לכתוב ל: memayan7@gmail.com